

Minden út a magyar kultúrához vezet

Az Európa Klub Bécsi Magyar Kultúregyesület visszatérő vendége a Közép-európai Kulturális Intézetnek. Smuk András titkár és kolégái idén is bemutatkoztak Budapesten.

A szervezet 1956-os emigránsokból alakult 1964-ben. Az ifjúsági klubként indult bécsi csoport kezdetben munkás fiatalokból állt, majd a bekapcsolódó egyetemisták, értelmiségiek alakították céljait, arculatát. Legfőbb hivatásuknak kezdettől fogva 1956 szellemének megőrzését tekintették, amely a vasfüggöny meglétéig a magyar társadalmi rendszerrel való szembenállásban csúcsondult ki, jelentős politikai felhangokkal, valamint a magyar értelmiség felkarolásával a hetvenes-nyolcvanas években. A forradalom szellemének ápolása ma már inkább külsőségekben nyilvánul meg, a magyar rendszerváltás az egyesület politikai szerepvállalását is lecsendesítette. Változatlan céljuk azonban a magyarságtudat, a magyar kultúra ápolása a bécsi magyarság körében. Kiterjedt kapcsolatrendszer építettek ki a Kárpát-medence magyarságával, s a Bácskával, Kárpátaljával vagy akár a csángó magyarokkal kialakított kisebbségi kapcsolataik már-már erősebbek, mint az anyaországbeli magyarokhoz fűződő viszony.

A rendszerváltás óta az egyesület a második, harmadik generációs bécsi (immár csak szívében magyar) közösség összetartására koncentrál, s újabban a migrációs magyarokkal keresi a párbeszéd lehetőségét. Az ifjúságot a családi programokon keresztül igyekszik megszólítani, s ezzel biztosítani az egyesület „utánpótlását”. A jelenleg Valentinyi Géza ausztriai magyar főlelkész vezette Európa Klub 700-800 magyar családdal tart kapcsolatot. Működését évtizedekig kizárólag a tagdíjak fedezték, 1991 óta – amikor a bécsi magyarság elismert kisebbséggé vált – szerény állami támogatást is kap.

1967 és '76 között negyedévente kétnyelvű lapot jelentettek meg *Integratio* címmel, amelyen keresztül az integrációt (a kettős identitás kialakítását, vagyis a magyarságtudat részbeni megőrzését) ajánlották az asszimiláció (a teljes szellemi-kulturális beolvadás) helyett a bécsi magyarság számára. Ma már kénytelenek elfogadni, hogy a rendszerváltás, az ötvenhatos nemzedék fogyatkozása – s ezzel a Klub kohéziós erejének csökkenése – és a jóléti életforma felgyorsította a természetes asszimilációt, olyannyira, hogy a peremvidéki magyarság nemzettudata immár lényegesen erősebb a nyugatiakénál. A tagok ma már szinte kizárólag a rendezvényeken találkoznak egymással, s az egyesület ezért a programkínálatot erősíti: rendszeresen szervez színházi előadásokat, történelmi, irodalmi esteket, honismereti kirándulásokat.

Legutóbbi velencei útjukról vetítéssel egybekötött összefoglalót hallhattunk a „magyar expedíciót” vezető Csorba Lászlótól, a Római Magyar Akadémia korábbi igazgatójától, akinek az Európa Klub

idei évkönyvében a velencei és padovai magyar emlékekről részletes beszámolója is szerepel. A művelődéstörténeti sétát a budapesti esten Nagy Csaba tárogatóművész zenei kirándulása követte, amelynek során a legszebb magyar tárogatódallamok csendültek föl a reneszánsztól egészen a legújabb korig.

A jubileumi, 15. évkönyvet kisebb pódiumműsor keretében Székely Szabó Zoltán szerkesztő mutatta be. A *Változó világunk* kötetcímmel a szervezet azt hangsúlyozza, hogy tisztában van az őt körülvevő szellemi-társadalmi közeg átalakulásával. Abban azonban minden tisztségviselő egyetért, hogy az identitás megőrzésének továbbra is egyedüli útja a magyar kultúra ápolása és a magyar nyelvismeret, amely immár új előnyöket jelent az ausztriai magyarság második, harmadik generációjának a nyugat-európai munkavállalásban.

Pálfi Anna